

11 februari 2021

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

Variawet (incl. artikel 7.25 – nadere vooropleidingseisen) Update

Vorige week hebben we in onze nieuwsbrief een uitgebreide analyse verstrekt bij de voorgenomen aanpassing van artikel 7.25 van de WHW, betreffende het kunnen formuleren van 'nadere vooropleidingseisen'. Daarbij gingen we uit van het niet-controversieel zijn van het wetsvoorstel dat die aanpassing bevat, de Variawet – en dus verder kan worden behandeld. De Variawet kwam nl. niet voor op de lijst die de Tweede Kamer heeft opgesteld als het gaat om alle lopende zaken. Echter, kennelijk is nagelaten diepgravend onderzoek te doen naar de consequenties van het wetsvoorstel.

Dat had er mogelijk mee van doen dat de Variawet in november jl. unaniem in de TK is aanvaard en dus geen van de partijen aanleiding zag om erop terug te komen. Echter, de EK heeft kortgeleden iets anders geconstateerd, met een wel heel opmerkelijke maar logische constatering:

- Er wordt ook gewerkt aan het wetsvoorstel Taal en Toegankelijkheid (T&T), reeds aanvaard door de TK in december 2019, als het o.a. gaat om het gebruik van Nederlands en Engels in het hoger onderwijs en allerlei daarmee samenhangende consequenties en aanpassingen, maar bijvoorbeeld ook met een nieuwe regeling voor de selectie van a.s. studenten.
- Dat wetsvoorstel is het gehele jaar 2020 blijven liggen, wachtend – mede op verzoek van de EK - op externe adviezen. Daarom kwam het samen met de Variawet pas midden-januari dit jaar in de EK aan de orde.
- Echter, door de val van het kabinet heeft de EK voor een overleg op 2 februari een lijst opgesteld met mogelijke zaken die controversieel zouden kunnen worden verklaard. Dat werden er drie, waaronder alleen voor het onderwijs het wetsvoorstel T&T. De Variawet 'ontsnapte' dus aan dat lot.
- Nu is het ingewikkeld dat de Variawet (en dit is toch wel redelijk bijzonder) een aantal aanpassingen bevat van hetgeen in 2019 in het wetsvoorstel T&T werd voorgesteld. Het nu gaan aanvaarden door de EK van de Variawet zou dus gaan zorgen voor correcties op artikelen in de WHW die er zonder de aanvaarding van het wetsvoorstel T&T (nog) gewoon niet in voorkomen.
- Je zou je kunnen voorstellen dat het wetsvoorstel T&T ergens eind 2020 door de TK had kunnen worden aangepast, zonder de omweg via correcties in de Variawet... maar helaas, zo werkt het niet als het gaat om dit soort procedures.
- Daarom had de EK - naast het wetsvoorstel T&T - de Variawet ook controversieel kunnen gaan verklaren, ook al heeft de TK dat zelf niet heeft gedaan. Maar dat is dus niet gebeurd, maar er is dan nog steeds sprake van een samenhang.
- Het zou nog altijd kunnen dat binnenkort de EK de Variawet niet aanvaard (zie verderop), en dus om inhoudelijke redenen terugverwijst naar de TK. Er is vervolgens door de TK niets anders mee te doen dan door de Variawet opnieuw te gaan bespreken en aan te passen. At kan betekenen dat de TK de Variawet ook alsnog als controversieel te gaan zien of ermee aan de slag gaat.
- Maar... er zijn ook nog wel andere constructies mogelijk bijvoorbeeld door de betreffende onderdelen van de Variawet, dus samenhangend met voorstellen in het wetsvoorstel T&T, 'on hold' te zetten – en de rest gewoon mee te nemen in het wetgevingstraject. Dat zou dan wel weer consequenties kunnen hebben voor artikel 7.25...

Op de website van de EK stond vorige week de volgende tekst:

“De behandeling van dit wetsvoorstel vindt gezamenlijk plaats met de Variawet hoger onderwijs maar in verband met het controversieel verklaarde wetsvoorstel Wet taal en toegankelijkheid bespreekt de commissie op 9 februari 2021 opnieuw de samenhang tussen de wetsvoorstellen.”

Echter, het punt kon niet worden behandeld op 9 februari, zoals sinds gisteren op de website van de EK valt te lezen:

“De commissie besluit, in verband met de afwezigheid van diverse fracties, om het agendapunt aan te houden. Fracties krijgen tot 23 februari 2021 gelegenheid om hun standpunt inzake het al dan niet voortzetten van de gezamenlijke behandeling van beide wetsvoorstellen door te geven aan de griffie, waartoe zij per e-mail zullen worden uitgenodigd. Tijdens de commissievergadering van 2 maart 2021 kan vervolgens op basis van de geïnventariseerde standpunten een besluit worden genomen.”

Dit alles heeft mede te maken met het voornemen dat de minister 15 januari jl. had om door te willen gaan met het wetsvoorstel T&T, om de aanpassingen te kunnen laten invoeren per 1 september a.s. Dat wil de EK absoluut niet op die manier, gezien de volgende tekst op haar website: *“Met betrekking tot dit wetsvoorstel heeft de commissie op 19 januari 2021 het voorlopig verslag vastgesteld. Van aanvaarding van het wetsvoorstel is derhalve nog geen sprake. De commissie is daarom van oordeel dat de voorhang prematuur is. Zij behoudt zich het recht voor op het ontwerpbesluit te reageren tot het moment waarop de Eerste Kamer de finale besluitvorming over het wetsvoorstel heeft afgerond. De commissie verzoekt u in de tussentijdse periode geen onomkeerbare stappen te zetten”.*

Op 2 februari is via een specifieke procedure, zonder een hoofdelijke stemming, gekeken naar welke lopende zaken ‘controversieel’ dienden te worden verklaard. Uit de besluitenlijst gehaald:

35.582 Variawet hoger onderwijs - Gesteund door PVV - niet controversieel
35.282 Wet taal en toegankelijkheid - Gesteund door VVD, PvdA, PVV, GroenLinks, D66 - controversieel

Het is nu een kwestie van afwachten, vooral als het gaat om de antwoorden op de vragen die de EK op 19 januari jl. aan de regering heeft gesteld – wetende dat er een antwoordtermijn van vier weken geldt. Dan zal blijken hoe OCW tegen een verdere aanpak rond artikel 7.25 en dus de nadere vooropleidingseisen aankijkt. Vervolgens gaat de EK op 23 februari de knopen tellen en mogelijk aanvullende vragen stellen – of met een oplossing proberen te komen.

We houden u op de hoogte, uiteraard.